

Чорнило

Іван Чернецький

Як пішов Ромко до третього класу, мало не цілий місяць носив у полотняній сумці тільки два зошити.

А з цієї неділі хлопець звеселів: у місті на базарі мати купила за сто карбованців "Українську мову" й виміняла за масло п'ять зошитів. О, теперечки він матиме що носити в новій сумці!

А тут одразу й друга радість: дядько Прокіп десь дістав чорнильницю. Не якусь там пляшечку з-під ліків, а справжню білу чорнильницю. Ще й обіцяв на чорнило хімічного олівця роздобути.

Завтра Ромко буде писати диктант у новому зошиті й з нової чорнильниці. І він уже надумав... То дурнуватий Генка не додумався б, а Ромко... ха-ха!.. Біля дядька Прокопа он яка гарна бузина росте.

Вдома Ромко надушив із ягід бузини соку, написав ним на газеті своє прізвище й ім'я — ух! Чорнило вийшло — ліпшого не треба.

Легко й весело йшлося Ромкові вранці до школи. Ще б пак! В сумці нова книжка, нові зошити, в руках — нова чорнильниця. Не часто таке трапляється.

В класі Ромко вийняв нового зошита, поставив на парту чорнильницю й глянув на свого сусіда по парті — Сашка: як той поставиться до його, Ромкових, обновок.

— Ого, яка в тебе чорнильниця! — здивувався Сашко. — Де ти таку взяв?

— Дядько Прокіп подарував,— відповів Ромко.

— Даси пописати своїм чорнилом?

— Пиши,— сказав Ромко,— мені не шкода.

Сашко вдячно подивився на товариша, Ромко це помітив — і йому стало тепло.

Тим часом їхня вчителька Надія Степанівна зробила перекличку учнів і сказала підготуватись до диктанту.

— Отже, діти, починаємо писати,— сказала Надія Степанівна. І тільки вона прочитала одне речення, як з-за Ромкової парті почувся приглушений сміх.

— Саша Юрчишин, в чому справа? — запитала Надія Степанівна. Сашко, прикриваючи долонею рот, душив за пазухою сміх, а Ромко безпорадно позирав то на Сашка, то на вчительку.

— В чому справа, Юрчишин? — стала над хлопчиками Надія Степанівна.

Піднявши веселі очі на вчительку, Сашко мовив:

— Надія Степанівна, а Ромкові хтось у чорнильницю налив киселю. От подивіться,— він умочив свою ручку в чорнильницю.

Ромко розпачливо дивився, як за Сашковим пером тягнеться якесь темно-синє місиво.

— Що це таке, Романе? — запитала Надія Степанівна.

— Я не знаю,— знічено протягнув Ромко. — Вчора я зробив чорнило з бузини, а що

сталось...

— З чого зробив? — перепитала вчителька.

— З бузини.

Надія Степанівна осміхнулась, але одразу ж веселі іскорки в її очах згасли, і вона промовила тихо:

— Скисло твоє чорнило, Романе. Ну, та нічого, писатимеш моїм. Як писав диктант, Ромко не пам'ятав. Та й чи до диктанту було

йому! Хотів похвалитися новою чорнильницею — і на тобі: скисло чорнило. Хіба ж то молоко, що має скисати? Ні, тут щось не те...

На перервах хлопці оточували Ромкову парту й допитувались про чорнило та все хотіли самі побачити, але Ромко заховав чорнильницю під парту й уперто нікому її не показував. Так усі перерви й пересидів у класі, червоніючи то від сорому, то від злості за насмішкуваті кпини хлопців.

Сумним повертався Ромко додому. І щойно вступив на подвір'я, як назустріч мати:

— Ромцю, чого ти нині такий кислий? Може, двійку несеш?

Ромкові щось стислося в горлі: там, у школі, "скисло", тут "кислий". Він нічого не сказав матері. Аби не сміялась, як вчителька. Бо Надія Степанівна теж... посміхається чомусь...

Мати, видно, чимсь іншим була заклопотана, бо більше нічого не запитувала.

В хаті Ромко поїв хліба з молоком і нерухомо сидів за столом, журливо дивлячись на свою нову чорнильницю. І тільки коли прийшов дядько Прокіп і поклав на стіл хімічного олівця, Ромко не зміг стриматись і заплакав. Він не хотів плакати, але сльози самі лились із очей.